

עין משפט נר מצוה

י' א מ"י פ"ו מהלכות
מזירות ג' טו
י' ב מ"י ט' ט' הלכה כ' :

תורה אור השלם

1. ועשה הבית אחר
לחצות ואחר לעלה
וכפר עליו מאשר וקרא
על הקשר וקרא את
ראשו ביום זהוהוא:
2. והיו לזר וזר ימי נזרו
והביא כבש בן שנתו
לאשם
והאשנים יפלו ב' טפא
נזרו:
במדבר ו' ב

נוסחת הריב"ן

א' (ז' כרבי: ב) נקטנו כה
נני דניס נמסב: (ג) כהיה:
(ד) מחוסר זמן הוא להקריב
דלתי שמיני נמי אי שעה
שפאה להביא קרבן נמי
נעמה ביום שמיני ומימי
קרבן על כל אחת ואחת.
והשאר לחל: (ה) מחו
להקריב: (ו) דכתיב כה:
(ז) ואפ"ר: כ"י שפאה נמסב
מזל: והיו וזכרתי קרבן א'
על הכל עד שיבא אשמו
הביא אשמו ונעמה קרבן על
אשמו ונעמה מימי קרבן על
כל אחת ואחת כימי שפאה
ולא כימי אשמו מימי קרבן
מתחילין כי השאר יפסא.
והיו ימי קריאת יפסא:
(ט) שמי: כ"י כתיב כתיב
השפחה שפחה שני
מנכנין כמלחמין היות
כפרתו אכל נקדשתי קרבן
אשמו נמסב כו: (י) תחיל:
ל' לא כתיב שפחה כה' לא
אשמו לא משום טומאה ולא
משום נזירות כו: (י) כתיב
כתיב א' הכתוב לעיל כתיב:

מוסף רש"י

לילה לאו מחוסר זמן
הוא. לכן מחוסר זמן נמי
שנינו עליו להקריב
קרבנותיו (תנינא טו.)

פי' הרא"ש

ביום ההוא למד לי
בנהו ענין ד'. כלומר
ביום ההוא של הגבלת
לכבוד וכו' ובגון שנטמא
בלי ח' וקרי' ביה
טומאת הרבה דמתחיל
ליל ח' חלה עליו נזירות
טהרה וחורא קרבן אור
הקריב דאכתי לא יצא
שעה שראו להביא קרבן
עד שפאה ומדלא מוקי
לה הכי שייך קסבר לילה
לאו מחוסר זמן וכל
דבר שנטמא ביום מתחילת
הלילה יש לו זמן היום
אזיני שאני מביא קרבן
בליה הילכך מביא ב'
קרבנות: הא ביה תיבא.
כלומר לא מביא לפסח
לילה לאו מחוסר זמן
הוא מדלא אוקמא רב
דאפי' אי לילה מחוסר
זמן לאו מביא אוקמא רב
דא אפדה לילה מחוסר
זמן אימת מחו לקרבן
נזיר שפאה טהרה נזיר
חילקו עד צפרא וזכר
קריש את ראשו בשעה
הראויה להביא קרבן חיל
עוליה נזיר טהרה וכו' נטמא

יח:

ורבי ביום ההוא א"פ א'. דממילא דיענין דאשמיני קאי: **אע"פ** שא"ה
הביא קרבנותיו. דשפחה דקרא נשמע דלא חיל עליה
נזירות עד שיכפר בעולה ונתמטל דכתיב בקרא (קריש) וקדש ראשו
והשפחה אמי ימורא דניסו ההוא לאשמועין דחיל עליה נזירות ביום
שמיני אע"פ שלא הביא קרבנותיו:
לוקמה כרבי ובגון שנטמא בלי' ח'
שמיני. דחיל עליה
נזירות קודם הכאת קרבנותיו וכו'
(דחלו) פ' כיון (דמריבין) לרבי ביום
השמיני אע"פ שלא הביא קרבנותיו
א"כ גם בליל שמיני חיל עליה נזירות
ושי"ך ליום שמיני ומעמה וקרי למתני'
כרבי דנטמא בליל ח' דכיון דחיל
עליה נזירות טומאות הרבה יש כלן
ונ"מ פטר עגמו בקרבן אחד לפי
שלא יא' שעה אחת הראויה להביא
קרבנותיו דלכן מקריבין קרבנות
בלילה מכיון זמנתו מדלג מוקי לה
הכי יומא קסבר ליליא לאו מחוסר
זמן הוא פ' ולא לענין שיוכל להקריבו
בלילה אלא דחשבינן ליה כי לא נשעה
שפאו דלקריב קרבנותיו ולא יפטר
בקרבן טומאה אחד: **הא** בהא
ת"א. ולא מני אחת כרבי: **ה"ג** אי
אמרת יצא מחוסר זמן אימת מייתי
קרבן עד צפרא קרבנותיו ולא יפטר
עד צפרא דכפר וקדש כתיב בשעה
שפאה להביא קרבן חיל נזירות
טהרה כ"י נעמה בלילה לאו טומאות
הרבה אלא טומאה אריכתא וחי קסבר
לילה לאו מחוסר זמן להשגשג כשעה
שפאה להקריב בלילה נזירות נמי
חיל מתמחה ומיחייב קרבן טומאה
על כל אחת ואחת: **ארת** שפחים
דנזירי ביה גופא נטמא בשביעי
ב' ולא גרסינן דכטובה השי"ם לא
גרסינן גופא אלא כשהשי"ם הביא
מומלא או בריתא מתחלה ומימי
אותה אגב גררה או חזר ואומר
גופא לפרס המימלא או הברייתא
אכל בריתא לא הביא השי"ם כלל
לעיל אלא מלישנא דהשי"ם לעיל

דקמבר חילימא שנטמא בשביעי: **אינו** מביא א"א קרבן אחד.
אע"ג דס"ל דחיל עליה נזירות טהרה משביעי כיון דנטמא עד שלא
הביא קרבנותיו שעה הראויה להביא קרבנותיו נפטר בקרבן אחד על
טומאות הרבה אכל כשנטמא בשמיני וחזר ונטמא בח' כיון שיצא
לשעה הראויה להביא קרבנותיו מביא קרבן על כל אחד ואחד:
מתחיל ומונה מיד דרבי ר' אליעזר וכו'. לכאורה היה משמע
דמתחיל מנין נזירות טהרה שלו בשמיני * אלא כי אפשר
לומר כן דלא חיל עליה נזירות טהרה שלו אלא בשמיני א"כ כי
נטמא בשמיני לא סותר אלא יום אחד ולא היה מתחייב קרבן טומאה
לרבי אליעזר [בדקמן] כמתני' ר"א אומר לא [בן] ביום אלא מתחיל
ומונה מיד שנטמא דלא חיל עליה נזירות טהרה מתי זהו וענל
(מתי זהו וענל) וכי נעמא בשמיני סומר ב' ימים ומתחייב שפיר
נקרבן [ב] ונטומאה לרבי אליעזר: **וחכ"א** קרבן אחד ע"ה הב' עד
שיביא חטאתו כו'. רבנן סבירא להו דלא חיל נזירות טהרה עליה
[ונטעמיהו] יליף בסמוך: **כך** אשמו מעבכתו. דלא חיל עליה נזירות טהרה עד
בשלמא דר' אליעזר אמר קרא וקדש ראשו ביום ההוא. מיתה ביום ההוא לרבות ביום
השני דמשביעי דמשביעי חיל עליה נזירות טהרה
כדפרישית לעיל לר' א' ושון השי"ם דקמבר שלא הביא קרבנותיו היו פירושו
קרבנותיו דהיינו יום ו' ולא היו פירושו ההוא דלעיל דקמבר השי"ם חליצא דרבי ביום
ההוא מיתה ביום ההוא. מיתה ביום ההוא לרבות ביום השני דמשביעי חיל עליה נזירות
טהרה
הביא אשמו. אע"ג של אשמות שצרכה מעבכות הכל מביאין מההוא דלא מעבד ליה מלחול
עליה נזירות טהרה: אלא לר' שמעאל הוא
מני אחת לרבי אמר כן אע"פ שלא הביא עולמו: **ורבנן** עולה לא בעיא מיעוטא דרודין
בשלמא אשמו שפיר קאמרי ליה רבנן וי"ל משום דחטאת ועולה כתיבי נחד קרא והדר
כתיב וכפר עליו וקדש ראשו דק"ד דלע"ה דעולה דרודין הוא
כיון דלקדמיה קרא וקדש ראשו לא חיל עליה נזירות טהרה עד דמייתי לעולה נמי
קא משמע לן ההוא לומר אע"פ שלא הביא עולמו
ומקצתה לאוקמי לעולה ולא למעטא דעיקר כפרה כחטאת וי"מ מנא ליה להשי"ם
לעיל לומר כשפיעות חליצא דרבי דההוא (מפרס) מרבה
אע"פ שלא הביא קרבנותיו פ' משפחה השמיני חיל עליה נזירות טהרה
למלא לאו מרבה רבי אלא הביא חטאתו ולא אשמו או כר' שמעאל

מי שאמר פרק שלישי נזיר

ורב חסדא מאי דוחקיה לזוקמיה כרבי יוס' כרבי יהודה (לוקמה) כרבי.
ומשכחת (ל)ה דלית בהו טומאות ורבי: **כגון** דחויא בליל
שמיני. כלומר דנטמא בליל שמיני והאי דלחמ דחויא יום שמיני
הכא אלא חיידי דנקטיט לה במס' כריתות (מ) נקטיט להכא וחזר ונטמא

בליל שמיני דטומאות הרבה איכא
מכיון דנטמא בליל ח' ומיילא עליה
טהרה ואינו חייב עליהן אלא קרבן
אחד לפי שעדיין לא הגיע יום שמיני
(י) שהיתה שעה הראויה להביא זה
קרבן: ומדלא מוקים לה. רב חסדא
ככ"ג ואלוהי דרבי מיישטו מינה
דלית ליה לרב חסדא דלילה לאו
מחוסר זמן הוא (ז) דלא נעמא בליל
שמיני הוה כנטמא ביום שמיני דנטמא
בשעה שפאה להביא קרבן אע"ג
דאינו קרב עד היום א' דמיא הלילה ליום
ומייב קרבן על כל אחת ואחת: **אמר**
רב אדא כר אהבה. אפילו אי אית
ליה לרב חסדא דלילה מחוסר זמן
הוא אכתי לא מתקומא ליה כרבי
דהא כהן ת"א: **דאי** אפרס לרבי
מחוסר זמן הויה איתם מיפחתי לרבי
לפרס ונזירות טהרה נמי לא חיללא
עליה עד לפרס. והילכך כי מיטמי
בליל שמיני כולה טומאה אריכתא היא
ולית לך למימר בהו טומאות הרבה
וחי אמרת דלרבי אינו מחוסר זמן
דלילה נמי (י) זמן הקרבה וזאת בהו
טומאות הרבה נזירות טהרה נמי
חיללא מאורחא ומייב קרבן על כל
טומאה וטומאה הילכך לא מיתקומא
כרבי כלל: ה"ג ס"ד נעמא בשביעי
וחזר ונטמא כו'. וזאת פריש' וידרבי
זיה גופא נעמא בשביעי כו' ושכחא
הוא דקרי' דכל היכא דלחמ גופא
דכר בשעת שהיא שפחה לעיל וזלו
הכא לא נשית כלל: **מתחיל** ומונה.
לנזירות טהרה מיד כיון ששביעי שמיני
והאפילו שלא הביא קרבנותיו דרבי
ר' אליעזר: **ומחל** קרבן אחד על
הכל עד שיביא חטאתו הביא חטאתו
ונטמא מביא קרבן על כל אחת ואחת

הביא חטאתו ולא הביא אשמו מונה. נזירות דטהרה אכל אם לא הביא
חטאתו אינו מונה. לעולם אין מתחילין למנות נזירות טהרה עד שיביא
חטאתו אחד מהללו (י) מוריס שמביא אחד לחטאת שאם נעמא
קודם שהביא חטאתו אינו מביא אלא קרבן טומאה אחד אבל אם הביא
חטאתו ולא הביא אשמו כש בן שנתו לאשם מונה לנזירות ימי טהרה:
"וכך אשמו מעבכו. שלא יתחיל למנות עד שיביא אשמו: **בשלמא**
לר' אליעזר. דלחמ מתחיל ומונה מיד: **אע"פ** שלא הביא קרבנות.
(י) מתחיל למנות מכו ביום. ולרבנן אחת ליה ההוא אע"פ שלא הביא אח
אשמו: **אע"פ** שלא הביא עולמו. שהאחד לעולה ובלבד שהביא אשמו
וחטאתו מתחיל למנות: **משום** עולה לא (ו) **למיבעיא**. דהיא לא אחת
לא משום עולה ולא משום נזירות אלא לדודין בעלמא: **כ"ל** **האשמות**
שככורה מעבכין. כדלמרינן (וינחמ דף עז: ט) הביא כפרתו אכל נקדשתי:
ת"ל

שלא הביא קרבן. ורבנן סבירי דלא חיללא עד שיביא חטאתו. ור' שמעאל אומר אפילו אשמו. ואית הא דקמבר רב חסדא
לעיל אי כשנטמא בח' וחזר ונטמא בח' הרי יצאת שעה שראוי להביא בה קרבן בעליה ור' רבא כרבנן ור' רבא כר' שמעאל.
וי"ל דלישנא דמיתלתא ור' שמעאל ליה הכי מוקדמין ביום הבאת קרבנותיו בסתם ולא פירש עד שיביא חטאתו או אשמו.
משמע דהיום גורם אע"פ שלא הביא כלל. ורבנן ההוא אע"פ שלא הביא אשמו. וקדש את ראשו כתיב בתר ב' תוריים או
ב' בני יונה כתיב וקדש אשם לומר לך אפילו לא הביא אשמו: אע"פ שלא הביא עולמו (דמפילא) (דמפילא) מליק בעולה

מסורת הש"ס

- (א) [תנינא טו:] וסס נמסב.
- (ב) [שפח קלה:] וס' אשמו.
- (ג) [לקמן ד'.] ור' (ד) [מפסח]
- (ה) [פ"ה עדיין כל:] ע"ה.
- (ו) [כ"ל טומאה שמיני:]

הנהגות הב"ח

- (א) נ"י חיללא מאורחא תנו
רבנן נעמא בשביעי:
(ב) שם כך אשמו נמסב:
(ג) ר"י ד"ה ורב חסדא
וכי נקטתה וכו' ומשכחת
לה לרבי דלית בהו
טומאות הרבה כגון בליל
הביא: (ד) ר"י ד"ה משום
עולה לא בעיא מיעוטא
דההוא דעולה לא אחת
לא משום כפרה ולא
משום:

גליון הש"ס

נ"י הביא חטאתו. עין
לקמן דף טו ע"ה מ"ה
וספרין: תוס' ד"ה
מתחיל ומונה מיד כו'
א"א א"א לומר כו'. ע'
לקמן ד' ד' ע"ה:

הנהגות הגר"א

[א] נ"י פליגור נמסב.
והוא ח"ל לית שדקין
היום כיה לגרסא דין
ר"א: [ב] שם אלעזר
נמסב:

הנהגות מהר"ב

רנשבורג

[א] ר"י ד"ה ומללא
מוקים לה וכו' אע"ג דלתי
קרב עד היום דחויא וכו'
ל"ל: [ב] תורה מתחיל
ומונה מיד כרבי וכו'
מתי זהו וענל וכו' נעמא
בשמיני וכו' ומתחייב שפיר
נקרבן טומאה לרבי ל"ל:

הנהגות התוספות

1. ל"ל דחויא. וכו' נמסב
2. ל"ל דחויא. 2. ל"ל
3. ל"ל וכו'. 4. ל"ל
4. ל"ל קלם
ולא נקטיט ליה. 5. ל"ל קלם
יוס החלח.

פי' הרא"ש (השק)

שלא הביא קרבן לאסוקי
מדרבנן דאמר דאנו
מביא קרבן על טומאת
ואינו מתחיל למנות עד
שיביא חטאתו משום
דראי הוא דקמבר כמתני'
לא בו ביום דאם נטמא
ביום ראשון לנזירות אינו
סותר איכ ע"כ מהרביא
קרבן על טומאת שנטמא
בז' ציל שהתחיל למנות
נזירות מאתחיל למנות
דקמבר ר"א היא הוה
מצי למי ר' כרבי הרהר
הוא. וכן לעיל הוה מצי
לפטר ר"א היא: ביום
ההוא אע"פ שלא הביא
קרבנותיו כלומר אע"פ
שלא הגיע זמן הבאת
קרבנותיו דהיינו משביעי
וכדריש ר"י מה הרהר
לעיל. וארבע מתחילין
ר"י בר יצירה ר"א
משביעי הוא דחיללא וכו'
טהרה ור' סבר דמת' הוא
עולה נזיר טהרה אע"פ